

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране**РЕШЕНИЕ****№ Ц-8**
от 03.04.2024 г.**КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

на закрито заседание, проведено на 03.04.2024 г., след като разгледа Решение № 2546 от 16.04.2021 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 7399 от 2020 г., оставено в сила с Решение № 5378 от 03.06.2022 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9635 от 2021 г., с което се отменя Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 14 и преписката се връща за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона, установи следното:

С Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), считано от 01.07.2020 г., е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени и премии на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“ на дружества от сектор „Топлоенергетика“. По т. 14 от посоченото решение Комисията е утвърдила на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД цени на електрическата и топлинната енергия, както следва: преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 293,38 лв./MWh, в т.ч.: индивидуални разходи за единица енергия – 293,38 лв./MWh, премия по чл.33а от ЗЕ – 203,95 лв./MWh, еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 99,16 лв./MWh, при ценообразуващи елементи на цените: необходими годишни приходи – 5 166 хил. лв., в т. ч.: разходи – 5 107 хил. лв., от които условно-постоянни – 2 521 хил. лв. и променливи – 2 586 хил. лв.; регулаторна база на активите – 1 827 хил. лв., норма на възвръщаемост – 3,26%, при количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 7 200 MWh, количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 30 800 MWh.

По жалба на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД, с Решение № 2546 от 16.04.2021 г. на Административен съд - София град (АССГ), Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 7399 от 2020 г., оставено в сила с Решение № 5378 от 03.06.2022 г. на Върховния административен съд (ВАС) по адм. дело № 9635 от 2021 г., е отменено Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 14, и преписката е върната на КЕВР за ново произнасяне при съобразяване на дадените задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

АССГ е приел, че утвърдените от КЕВР цени са формирани при противоречие с нормативните разпоредби, решението в оспорената част е незаконосъобразно като противоречащо на материалния закон и следва да бъде отменено на основание чл. 146, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

ВАС приема, че решението на АССГ следва да се остави в сила, като валидно, допустимо и правилно. Според касационната инстанция, административният съд правилно е преценил, че необосновано от КЕВР е извършена корекция на разходите за закупуване на недостигащи емисионни квоти, за амортизация и ремонти, намаляване на цената и количеството горива (въглища и биомаса), за заплати и възнаграждения, за технологични разходи, както и по намаляване на нормата на възвръщаемост на привлечения капитал. ВАС

приема, че въпреки че всички икономически обосновани разходи следва да бъдат включени в цените на дейността за производство на електрическа и топлинна енергия, не е изследвано от КЕВР дали размерът на определените цени е достатъчен и е в състояние да покрие разходите на дружеството за производството и доставки на електрическа и топлинна енергия, което е довело и до икономически необосновани корекции на цените в противоречие и с целите на Закона за енергетиката (ЗЕ). Освен това, за да не се допусне заплащане от потребителите на разходи през период, към който са неотнормисими следва всички обосновани разходи да са включвани в цените на услугите за съответния период на регулация. Според касационната инстанция, АССГ е изяснил фактичката обстановка по делото, събрал е относимите за правилното решаване на спора доказателства, обсъдил ги е в тяхната взаимна връзка и във връзка с възраженията на страните и въз основа на това е направил верни правни изводи, които се споделят ВАС, поради което на основание чл. 221, ал. 2 изречение второ от АПК касационният съд препраща към тях.

По отношение на **разходите за закупуване на квоти за емисии парникови газове**, в решението на АССГ се посочва, че съгласно дерогацията по чл. 10а и по чл. 10в от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета, топлофикационните дружества получават разпределяне на безплатни количества квоти за емисии на парникови газове. „Топлофикация - Габрово“ ЕАД е дружество, за което са предвидени безплатни емисионни квоти, но които съгласно схемата за безплатно разпределение намаляват ежегодно за всички оператори на инсталации. Този ценообразуващ елемент представлява променлив разход по смисъла § 1, т. 10 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ), тъй като пряко зависи от количествата произведена от дружествата топлинна и електрическа енергия. Разликата между отделените въглеродни емисии при комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия през прогнозен период 01.07.2020г. – 30.06.2021 г. и разпределените на дружеството безплатни емисионни квоти представлява количеството емисионни квоти, които дружеството трябва да закупи. Съдът посочва, че на основание на чл. 48, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК) операторите на инсталации, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, са задължени до 30 април всяка година да предадат определен брой квоти, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията. За неизпълнение на изискванията на тази разпоредба на операторите на инсталацията се налага имуществена санкция за всеки тон еквивалент въглероден диоксид, за който операторът не е предал квоти. Въз основа на тези законови задължения „Топлофикация - Габрово“ ЕАД трябва да извърши разходи за покупка на емисионни квоти, които са пряко свързани с лицензионната му дейност и които трябва да се включат в утвърдените прогнозните необходими годишни приходи на основание чл. 8, ал. 1 и чл. 32, ал. 1, т. 1 от НРЦТЕ. Според съда, при установяването на фактичките технико-икономически обстоятелства по заявлението и възражението на дружеството, Комисията не е съобразила ежегодното намаляване на безплатните квоти, което ще доведе до увеличаване на необходимостта от закупуване на по-големи количества квоти през прогнозния регулаторен период в сравнение с отчетния. АССГ посочва, че Комисията е изчислила прогнозните разходи за закупуване на емисии въглероден диоксид на база на количества и цени за предходния отчетен период. Съгласно чл. 8, ал. 4 от НРЦТЕ регулаторният орган утвърждава не фактически, а прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност. Това налага извод, че е икономически обосновано разходите за емисии да се включват в цените на периода, за който са относими, на база прогноза. Всички икономически обосновани разходи, в т.ч. и разходите за закупуване на необходимите квоти за емисии парникови газове следва да бъдат включвани в цените на услугите за периода, за който се отнасят, тъй като в противен случай се получава изместване на разходи, които да бъдат заплащани от клиентите през период, към който са неотнормисими. Както количествата, така и цената на емисионните квоти следва да бъдат прогнозни за предстоящия регулаторен период, а не отчетни, тъй като

енергийните предприятия ще закупуват емисиите през бъдещ период, като изискването е прогнозирането да е въз основа на данни от националната и международната практика съгласно чл. 3, ал. 4 и чл. 8, ал. 4 от НРЦТЕ. Съдът основава изводите си на приетата по делото съдебна експертиза, изготвено въз основа на действащите в относимата им редакция наредби – НРЦТЕ и Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), в частност чл. 8, ал. 9 от НРЦТЕ и чл. 24, ал. 6 от НРЦЕЕ, което изисква разходите за въглеродни емисии да се изчисляват за количествата, които ще бъдат емитирани от производството през предстоящия период по прогнозна цена за закупуването на квотите, в съответствие с приложимия метод на регулиране „норма на възвръщаемост на капитала”, при който цените се утвърждават за бъдещ период и всички ценообразуващи елементи следва да са прогнозни и относими за периода, за който се утвърждават цените. Съдът посочва, че в резултат на извършените анализи изрично обективирани в съдържанието на експертизата, заключението на вещото лице -икономист е, че приложеният от КЕВР начин на определяне на разходите за въглеродни емисии в Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. и приетата от КЕВР цена от 22 евро/тон е била занижена спрямо пазарните нива към датата на приемане на Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. с 12%, като се отклонява с над 25% от пазарната цена към края на 2020 г. и с над 45% от настоящите нива към м. март 2021 г. В този смисъл, съдът приема, че решението на регулатора противоречи на предвидения в чл. 31, т. 2 ЗЕ принцип на регулиране, според който цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваването им разходи за дейността им.

По отношение на **разходите за амортизации**, в съдебното решение на първоинстанционния съд се посочва, че при постановяване на оспорения административен акт, КЕВР е приела среден срок за амортизиране на активите в производството – 15 години и в преноса – 35 години, в общия подход на осредняване. Не са признати разходите за амортизации, по отношение на котел 8, не е признато, поради непризнатите от Комисията счетоводни политики за амортизационна норма от 30 %, за която е прието, че е неприемлива и не е в съответствие с техническия живот на съоръжението. Съдът приема за установено от заключението на вещото лице - икономист по приетата експертиза, че подходът за осредняване, използван от КЕВР, не отразява коректно полезния живот на активите в производството и в преноса и определените разходи за амортизации, в резултат на него, не възстановяват икономически обосноваването разходи за амортизации на дружествата. Съдът се позовава на посоченото от експерта – икономист, че икономически обосноваваният начин за преценка и изчисляване разходите за амортизации е с определяне на полезен живот по групи активи - еднакъв за всички дружества с цел да бъдат равнопоставени; при съобразяване на техническия и икономическия полезен живот, а не както е приела Комисията осреднен полезен живот на всички активи в производството, съответно в преноса, което може да доведе до ощетяване на някои енергийни предприятия, поради разлики в отчетната стойност на активите от различните групи, чиито полезен живот е различен. АССГ посочва, че заключение на вещото лице-икономист се потвърждава и от констатациите на вещото лице по техническата част. Въз основа на доказателствата и установените по делото факти, съдът прави извод, че прилаганият от КЕВР подход противоречи на чл. 31, т. 2, буква „д“ от ЗЕ, съгласно който цените на енергийните предприятия трябва да възстановяват икономически обосноваването разходи за амортизации. Според съда, видно от установеното по делото, са нарушени принципите за съразмерност и равнопоставеност в административното производство, закрепени освен в чл. 6 и чл. 8 от АПК, но и в специалния закон – чл. 23, т. 5 от ЗЕ за осигуряване на равнопоставеност между енергийните предприятия. Специфично проявление на равенството при издаването на административни актове е задължението на административния орган да разрешава сходните случаи еднакво. В тази връзка в решението се сочи, че намаляването на нивото на разходите за амортизации на дружеството в противоречие с мотивирания от самата Комисията общ подход е пример за несъразмерност при упражняване на оперативната самостоятелност в нарушение на чл. 6 от АПК.

Относно **разходите за ремонти**, АССГ посочва, че съгласно чл. 31, т. 2, б. „г“ от ЗЕ цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваването

разходи за дейността им, включително разходите за ремонти. Съгласно чл. 8, ал. 4 от НРЦТЕ Комисията утвърждава прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност, като преценява тяхната икономическа обоснованост въз основа на представените от енергийното предприятие писмена обосновка и доказателства като неразделна част от заявлението за цени. Съдът посочва, че в прогнозната ремонтна програма за процесния ценови период топлофикационното дружество предвижда ремонт, посочен в УПР, както и разходи в направление пренос. В направление производство са предвидени: среден ремонт ЕПГ2; текущ ремонт ЕПГ8; основен ремонт ТГ2; други ремонти в топлоизточника. В направление пренос са предвидени: подмяна на 1080 м. износена топлопреносна мрежа и подмяна на стари АС. АССГ приема, че ремонтите, съответно разходите за извършването им, са съпътстващи и присъщи на лицензионната дейност и целят да обезпечат надеждното техническо състояние на съоръженията, непрекъснатостта на производството, поддържането на заложения проектен ресурс, както и за осигуряване на утвърдените от КЕВР за реализация количества електрическа и топлинна енергия през ценовия период. Ремонтната програма е изцяло съобразена с техническите указания и инструкции на производителите за поддръжка на енергийните съоръжения. Заявените разходи са условно-постоянни разходи, необходими за осъществяване на лицензионните дейности и по тази причина, съгласно заключението по експертизата са включени в Справка 1 от електронния модел. В решението на АССГ се посочва, че разходите за ремонти са одобрени от КЕВР в заявената стойност и не са коригирани.

По отношение на *разходите за горива*, в решението на АССГ се посочва, че извършената от КЕВР корекция по намаляване на цената и количеството горива (въглища и биомаса) е в нарушение на основния принцип по чл. 31, т. 2 от ЗЕ цените на енергийните предприятия да възстановяват икономически обосноваваните разходи за дейността им, включително разходите за доставка на горива. Според съда, КЕВР не е задължена да приеме заявената цена от енергийните предприятия, но доколкото правомощията за ценово регулиране изискват анализ и оценка на представената информация с оглед нейната точност и икономическа обоснованост, КЕВР е следвало да изложи подробен анализ относно достатъчността на цената за новия регулаторен период. В случая, според АССГ утвърдените от Комисията разходи за основно гориво не са икономически обосновани, тъй като не е изследвана достатъчност на цената на въглищата за новия регулаторен период. В тази връзка съдът прави извод, че ефектът върху ценообразуването от непризнаване на относими разходи ще бъде формиране на загуби за дружеството или намаляване на утвърдената му възвръщаемост на капитала. Съдът посочва, че в административното производство дружеството е представило обосновка и доказателства за среднопретеглената цена на основно гориво въглища и биомаса, които ще ползва през предстоящия ценови период. Типът на централата - за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, изисква изгаряне на въглища и биомаса с определение характеристики. Според съда, заявените от дружеството разходи за основно гориво са в съответствие с Указанията за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала” (Указания-НВ), като са определени на база на среднопретеглена цена на въглищата и доказателства за доставка и приложими договори за ценовия период. При документална обоснованост на цената и при липсата на спор относно спецификата на горивото за производство, съдът приема, че КЕВР не следва да коригира необходимото количество и цена на основното гориво. Основавайки се на заключението по съдебната експертиза, съдът приема, че разходите за гориво са променлив разход, необходим за осъществяване на лицензионната дейност на дружеството, поради това, че влияят на обема на производството и по тази причина се включват в част променливи разходи. Според АССГ, извършената от КЕВР корекция представлява нарушение на основния принцип по чл. 31, т. 2 от ЗЕ, цените на енергийните предприятия да възстановяват икономически обосноваваните разходи за дейността им, включително разходите за доставка на горива.

По отношение на определената *нормата на възвръщаемост на привлечения*

капитал в решението на АССГ се посочва, че съгласно чл. 31, т. 4 от ЗЕ цените на енергийните предприятия трябва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитал. Нормата на възвръщаемост на привлечения капитал е коригирана на основание т. 41 от раздел III, глава втора на Указания-НВ, като са използвани статистически данни на Българска народна банка за кредити на нефинансови предприятия към м.12.2020 г. Възражението на дружеството относно корекцията на норма на възвръщаемост на капитала не е прието от КЕВР. Комисията се е мотивирала, че като регулаторен орган има право да определя пределни нива на определени разходи, с оглед оптимизиране на ценовите нива. В тази връзка, в решението се посочва, че КЕВР е счела за необходимо да бъде извършена корекция на лихвата по взетите от дружеството кредити. Според съда, по този начин за дружеството ще бъде необходимо да предоговори със съответните си кредитори лихвените нива на взетите кредити, в съответствие с пазарните. Съдът посочва, че КЕВР утвърждава среднопретеглена норма на възвръщаемост на привлечения капитал – 3.24%. Нормата на възвръщаемост на собствения капитал е намалена на 5% за всички дружества при отчитане на изискванията на чл. 23, т. 4 от ЗЕ, както и специфичните условия на работа на топлофикационните дружества и ценовата еластичност на търсенето на предлаганите услуги. За определяне нормата на възвръщаемост, Комисията е отчела финансовите и икономически условия в страната, безрисковата доходност, специфичния риск на дружествата от сектора, както и сравнения с други с подобен риск, достъп до финансиране, алтернативна цена на капитала и специфичните условия на регулиране на дружествата. С обжалвания административен акт КЕВР утвърждава норма на възвръщаемост на привлечения капитал на база на статистически данни на БНБ към 31.12.2019 г. Съдът намира, че не е икономически обосновано статистическите данни за лихвените нива към края на 2019 г. да се прилагат към кредити, привлечени от топлофикационното дружество в предходен регулаторен период, при положение, че дружеството няма нито задължението, нито възможността да предоговаря или рефинансира кредитите си ежегодно. Съдът се позовава на приетата съдебна експертиза, в която е прието, че одобрената от КЕВР норма на възвръщаемост на привлечения капитал може да се приеме за икономически обоснована за кредити, получени през периода, за който се отнася - към м.12.2019 г., но не се отчитат влияния като такси за разглеждане и управление на кредита и други, каквито има при повечето банкови заеми. В тази връзка нещата лице икономист приема, че директното прилагане на пазарната лихва към края на последната календарна година, без анализ и прилагане на корекции, е необосновано от икономическа гледна точка. Според съда, в случая регулаторният орган е поставил пазарни ограничения на договарянето на привлечен капитал, но не на база на относимите към момента на привличане на капитала лихвени нива, а въз основа на лихвените нива за последната година. Поставянето на целева норма на възвръщаемост би било стимул регулираните предприятия да се стремят да договорят цена на заемния капитал не по-висока от текущите пазарни нива, но само ако се поставя на база на статистически данни към момента на сключване на договорите за кредитиране. В съдебното решение се посочва, че не е икономически обосновано Комисията всяка година да намаля нормата на възвръщаемост на база на промяната в лихвените нива за текущата година, тъй като енергийните предприятия нямат задължение да предоговарят или рефинансират сключените от тях договори за кредити или заеми с банкови или финансови институции всяка година. Включването в цените на норма на възвръщаемост на привлечения капитал под приложимия среднопретеглен за жалбоподателя размер по силата на действащи и обвързващи го договори за кредит би довело до намаляване на неговата възвръщаемост, като разликата се покрива за негова сметка. Според съда, това е в противоречие на предвидения в чл. 31, т. 4 ЗЕ принцип на регулиране, според който цените на енергийните предприятия трябва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитал.

По отношение на **разходите за заплати и възнаграждения**, в решението на АССГ се посочва, че Комисията е коригирала заявените разходи за заплати и възнаграждения в рамките на установеното в т.нар. общ подход увеличение от 8,9 %. По този начин, съдът

приема, че КЕВР е поставила дружеството в неравнопоставено положение, което е в противоречие с принципа за равнопоставеност в административното производство, закрепен в чл. 8 от АПК, но и в специалния закон - чл. 23, т. 5 от ЗЕ за осигуряване на равнопоставеност между енергийните предприятия. Според съда, еднаквото третиране изисква не прилагането на един и същ процент увеличение спрямо всички дружества от сектор „Топлоенергетика“, както е прието с т.нар. общ подход в мотивите на решението. За да бъде спазен принципът за равенство, според АССГ, е следвало да се изравнят заплатите до средните за сектора според съда, което означава различен процент в зависимост от спецификите на всяко дружество, за да се достигне средното ниво в отрасъла съгласно данните на Националния статистически институт (НСИ). Съдът приема, че КЕВР следва да утвърждава прогнозен размер на разходите за заплати след преценка на икономическата им обосновааност, въз основа на представени от дружествата обосновки и доказателства и на база сравнителни анализи, каквито анализи не са извършени. Съдът се позовава на приетото по делото заключението по допуснатата съдебна експертиза, според което по данните на НСИ средната месечна заплата в дейност „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ за м.12.2019 г. е в размер 2238 лв., а средно за 2019 г. е 2043 лв. Съгласно предоставената от дружеството допълнителна информация се установява, че средната заплата за 2019 г. е била 1250 лв./месец, която според дружеството е по-ниска за сектора с 39 %. С одобреното ниво на разходите за заплати и възнаграждения, по отношение на дружеството изоставането ще е за сектора, спрямо 2019 г., в размер от 33%. Независимо от спазването на нормативните уредби, тези корекции АССГ намира за икономически немотивирани и необосновани, поради което приема, че актът е в противоречие на материалния закон и целта на закона в тази част.

По отношение на извършената корекция от КЕВР на *технологичните разходи* от 11300МВтч на 3500 МВтч, АССГ кредитира изцяло техническия анализ и икономическата обосновка в заключението по съдебната експертиза, съгласно което извършената корекция от КЕВР на технологичните разходи от 11300 МВтч на 3500 МВтч не е технически и икономически обоснована и не отговаря на техническите характеристики на мрежата. Вещите лица посочват, че с непризнатите технологични разходи 7800 МВтч, КЕВР завишава реализираната топлоенергия, без да има данни за увеличение на броя на консуматорите и увеличение на консумацията на топлинна енергия в този размер спрямо отчетния период, което е технически необосновано. Технологичните разходи по преноса са функция както на лошото състояние на мрежата, нейните характеристики, така и от намаляващата консумация на топлинна енергия, вследствие неконкурентна цена. С увеличението на количеството топлинна енергия за продажба на клиенти с непризнатите технологични разходи се увеличава количеството, върху което се разпределят разходите за преноса и възвръщаемостта за преноса и по този начин се намалява изчислимата цена на топлинната енергия с гореща вода. Според съда, така не само разходите за производството на непризнатата топлинна енергия за технологични разходи ще останат за сметка на дружеството, но и част от разходите за преноса няма да бъдат възстановени и част от възвръщаемостта на капитала няма да бъде реализирана (*на стойност 117 хил. лв. или общо за сметка на дружеството ще останат 773 хил. лв.*). АССГ счита, че извършената корекция е икономически необоснована и немотивирана от регулаторния орган и е постановена в противоречие на материалния закон и като такава е незаконосъобразна.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК). С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение

вместо отмененото при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона - материалноправните норми, действащи към момента на постановяване на Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 14, което налага технико-икономически анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на посоченото решение на КЕВР.

Във връзка с горното и след извършен анализ при съобразяване на дадените от съда задължителни указания с Решение № 2546 от 16.04.2021 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 7399 от 2020 г., оставено в сила с Решение № 5378 от 03.06.2022 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9635 от 2021 г., цените и техните ценообразуващи елементи на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД за ценовия период от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г., са както следва:

1. Разходи за закупуване на квоти за емисии парникови газове:

За регулаторния период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. разходите за квоти за въглеродни емисии на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД са определени в размер на 27,953 хил.лв. (63,784 хил.лв. - 35,827 хил.лв. = 27,953 хил.лв.). Същите са изчислени при съобразяване със следното:

1.1. Разходите за квоти за въглеродни емисии на (CO₂) на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД, утвърдени в отмененото Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., са определени в размер на 63,784 хил. лв. (1 483,00t CO₂ x 43,01лв./t = 63,784 хил. лв.).

1.2. С последващо Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. на КЕВР са извършени корекции на необходимите приходи по отношение на разходите за квоти за въглеродни емисии, съгласно чл. 24а, ал. 1 от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 10 от НРЦТЕ, като на дружеството е компенсиран недовзет приход за квоти за въглеродни емисии, в размер на 9,51 хил. лв., при отчетена средна цена на емисии CO₂ за периода 01.07.2020 г. – 15.04.2021 г., в размер на 30,97 евро/t.

Корекция по въглеродни емисии

	2021	Общо:
Количество, Qe	тона	542
Прогнозна цена на въглеродни емисии, Цпе	евро/тон	22,00
Отчетена цена на въглеродни емисии, ЦII	евро/тон	30,97
надвзет/недовзет приход от въглеродни емисии	хил.лв	-9,51

В изпълнение на Решение № 2547 от 17.03.2022 г. на ВАС по адм. дело № 5544 от 2021 г. за целите на ценообразуването се приема средна отчетна цена (Average auction price) на CO₂ квоти от проведените в периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г. първични търгове (Primary market auction) на Европейската енергийна борса (European Energy Exchange) в размер на **35,34** евро/тон CO₂ (69,12 лв./тон CO₂).

Левовата равностойност е изчислена с фиксирания валутен курс на Българската народна банка (1,95583 лв./евро). При изчисляването на посочената цена не са взети предвид постигнатите отчетни цени на CO₂ квоти на проведените търгове на германската и полската борси, както и тези за авиационни оператори. Поради това, че регулаторният период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. обхваща полугодията на две календарни години (2020 г. и 2021 г.), за целите на изчисленията са използвани публично достъпни данни във файлове с наименование Emmision-spot-primary-market-auction-report-2020 и Emmision-spot-primary-market-auction-report-2021, които са публикувани в меню: Market data-Environmental Markets-Auction Market- Information Downloads или чрез пряк достъп от следния линк:

<https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/eua-primary-auction-spot-download>.

Отчетеният разход за квоти за въглеродни емисии за регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г. е в размер на **37,463 хил. лв.** ($542 \text{ t CO}_2 \times 35,34 \text{ евро/t} = 19,154 \text{ евро}$ или 37,463 хил. лв.).

Разликата между отчетения разход за квоти за въглеродни емисии за регулаторния период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. (37,463 хил. лв.) и сбора от признатия разход за квоти за въглеродни емисии в отмененото Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. и компенсиращия недовзетия приход за квоти емисии, по Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. (63,784 хил. лв. + 9,51 хил. лв. = 73,294 хил. лв.), е в размер на **-35,827 хил. лв.** (73,294 хил. лв. – 37,463 хил. лв. = -35,831 хил. лв.).

В тази връзка, за регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г. разходите за квоти за въглеродни емисии на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД са определени в размер на **27,953 хил.лв.** (63,784 хил.лв. – 35,831 хил.лв. = 27,953 хил.лв.).

2. Разходи за амортизации:

Комисията е признала в Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. разходите за амортизации, по отношение на котел 8, като е приела ДМА - Машини, съоръжения и оборудване, в размер на 6 920 хил. лв. по отчет към 31.12.2018 г. и 7 253 хил. лв. към 31.12.2019 г. или увеличение с 333 хил. лв. Разходите за амортизации в производството са в съответствие с отчетната стойност на активите, съгласно справка № 2 „РБА“ и съответната амортизационна норма при 15 г. срок за амортизация в производството.

Следва да се има предвид, че при възприемане на специфичния подход, избран в счетоводната политика на всяко отделно регулирано дружество, предприятията и техните клиенти няма да бъдат третирани равнопоставено, което е императивно изискване на чл. 23, т. 5 от ЗЕ. В тази връзка и доколкото техническите и експлоатационните характеристики на енергийните обекти за пренос на топлинна енергия на всички регулирани дружества са служебно известни на регулаторния орган, е извършена обобщена оценка на техния полезен живот, като е прието за целесъобразно за регулаторни цели да се приемат единни амортизационни квоти за активите в преноса на топлинна енергия. НРЦТЕ и НРЦЕЕ не съдържат изисквания относно начина на групиране на активите при определяне на амортизационните квоти, поради което преценката е извършена при условията на оперативна самостоятелност. Активите са групирани съобразно регулираните дейности, за които на дружествата се утвърждават цени, а именно – активи в производството и активи в преноса, в съответствие с правилата за регулиране на цени, съгласно ЗЕ. Разпоредбите на данъчното законодателство са неприложими при определяне на цени, които подлежат на регулиране по реда на ЗЕ, видно от разпоредбите на чл. 9, ал. 6 от НРЦТЕ, чл. 14, ал. 4 от НРЦЕЕ, а също и т. 31 от Указания - НВ, които изискват разходите за амортизации да се изчисляват на основата на обосноваван от дружеството и признат от Комисията технически и икономически полезен живот на активите чрез прилагане на линеен метод на амортизация.

3. Намаляване цената на горивата (въглища и биомаса):

Цената на въглищата за периода 01.07.2020-30.06.2021 г. е определена в съответствие с отчетната стойност и калоричност на въглищата за 2019 г. Цената на биогоривото за периода 01.07.2020-30.06.2021 г. е определена в съответствие с отчетната стойност и калоричност на биогоривото за 2019 г.

4. Разходи за заплати и възнаграждения:

Разходите за заплати и възнаграждения са коригирани от 980 хил. лв. на 1 075 хил. лв., а осигурителните вноски са коригирани от 206 хил. лв. на 226 хил. лв., съгласно заявените от дружеството за периода 01.07.2020-30.06.2021 г. и при съобразяване с

установеното в мотивите на Решение № 5378 от 03.06.2022 г. на ВАС по адм. дело № 9635 от 2021 г.

5. Технологични разходи по преноса:

Количествата на топлинната енергия за технологични разходи по преноса са на база отчетен период, съобразени с производствената, ремонтна и инвестиционна програми, както и развитието на мрежите и реалните стойности на загубите, породени от намаленото потребление на топлинна енергия. Технологичните разходи по преноса са в съответствие с утвърдената методика от КЕВР, съгласно изискванията на чл. 21, ал. 1, т. 19 от ЗЕ. За целите на ценовото регулиране, в признатите от Комисията технологични разходи по преноса могат да се включат показатели на разхода (MWh и %), установени в резултат на сравнителни анализи за нивото му през изминали години, гранични стойности на разхода от 10%, постижими при оптимални условия на пренос на топлинна енергия, както и използването на експертна оценка за неговото изменение през новия ценови период, в резултат от извършените и предстоящите за извършване инвестиции в топлопреносната мрежа с предварително изолирани тръби.

6. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал:

В съответствие с Указания-НВ, „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е представило справка Приложение № 3 (от ценови модел справки от № 1 до № 9), от която е видно, че средната претеглена норма на възвръщаемост на привлечения капитал на дружеството към 31.12.2019 г. е 6,84%. В Приложение № 3 дружеството е посочило договорените лихвени проценти и остатъчна главница, на базата на които е изчислен общият процент.

Съгласно чл. 31, т. 4 от ЗЕ цените на енергийните предприятия следва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала и непазарните нива на нормата на възвръщаемост в ущърб на крайните клиенти не са в съответствие с тази норма. Регулаторните правомощия на Комисията включват определянето на пределни стойности на определени разходи, които могат да бъдат заимствани от официални източници, което се извлича и от разпоредбите на чл. 10, ал. 2 от НРЦТЕ и чл. 15, ал. 2 от НРЦЕЕ, според които нормата на възвръщаемост на привлечения капитал е в съответствие с пазарната норма. Нормата на възвръщаемост на привлечения капитал се изчислява по начина, посочен в т. 40 от Указания-НВ, но се утвърждава до размера, посочен в т. 41 от Указания-НВ, според която Комисията определя пределна пазарна цена на привлечения капитал на основата на статистически данни за пазарните ѝ величини и/или официално публикувана прогнозна информация. В този смисъл е допустимо едновременното прилагане на двата подхода по т. 40 и т. 41 от Указания-НВ. В изпълнение на регулаторните си правомощия, Комисията има право да определя пределни нива на определени разходи, с оглед оптимизиране на ценовите нива. Комисията следва да създава пазарна среда, в която да приближава поведението на естествените монополисти до пазарното такова. Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗЕ, основните цели на този закон са създаване на предпоставки за създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар и енергийни доставки при минимални разходи. В чл. 2, ал. 2 от същия закон е предвидено наред с други и задължението, производството и търговията с електрическа и топлинна енергия да се извършват при гарантиране интересите на потребителите. Целите, посочени в чл. 2 от ЗЕ са ангажимент на органите, осъществяващи държавната политика в енергетиката, регулиране на дейностите в енергетиката, както и на всички енергийни дружества, каквото е и „Топлофикация - Габрово“ ЕАД. В тази връзка, с оглед спазване на изискванията на чл. 2, ал. 1, т. 4 от ЗЕ, е необходимо лицензиантът също да полага необходимите усилия, за да минимизира разходите си за осъществяване на лицензионната дейност. Гаранция за изпълнение на това задължение от енергийните предприятия е дейността на КЕВР по регулиране на цените в енергетиката и принципите, от които регулаторът се ръководи при извършването на тази дейност. На основание чл. 23, т. 4, т. 10 и т. 11 от ЗЕ, КЕВР следва да създава стимули за енергийните предприятия за ефективност на регулираните дейности, както и осигуряване на баланса

между интересите на енергийните предприятия и клиентите. В тази връзка за регулаторни цели при определянето на ценообразуващите елементи КЕВР следва да се съобразява с пазарните им стойности, за да не допусне ощетяване на едната или другата страна. Отчитането на факта, че кредитите са привлечени от дружеството в предходни периоди, когато лихвените нива са били различни и кредитополучателите не са предоговорили лихвените проценти е в разрез с разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 31, т. 4 от ЗЕ. Това обстоятелство демотивира мениджмънта на дружеството да търси опции за предоговаряне на условията по договорите за съществуващите кредити, като дори създава условия за сключването на нови такива при непазарни нива, в т. ч. и със свързани лица, с което неоснователно през цените на електрическата енергия би увеличило маржа си, съответно ощетило крайните клиенти.

Предвид изложеното, приложимото законодателство допуска намаляване на нормата на възвръщаемост на привлечения капитал при отразяване на обективното състояние на пазара на кредитните услуги към съответния момент, с цел запазване относителната стабилност на цените на произвежданите от дружеството енергийни продукти в интерес на неговите клиенти.

С оглед горното, е извършена корекция на лихвата по взетите от дружеството кредити. Нормата на възвръщаемост на привлечения капитал е изчислена съгласно т. 40 и т. 41 от Указания-НВ, като средно претеглена величина от договорените годишни лихви на заемите и относителното тегло на съответния заем в общата сума на привлечения капитал, при пределна пазарна цена на привлечения капитал 3,24%, на основата на данни на Българската народна банка към 31.12.2019 г. (Лихвен процент и обеми по салда по кредити в лева за сектори нефинансови предприятия). По тези съображения е обосновано целевата норма на възвръщаемост на привлечения капитал за регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г. да е в размер на 3,24%. Определянето на ценообразуващите елементи за регулаторни цели, съобразено с пазарните им стойности, цели недопускане ощетяване на енергийните предприятия и клиентите, с което се спазва принципът в чл. 23, т. 4 от ЗЕ за осигуряване баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите.

7. Разходи за ремонт:

Разходите за ремонт са определени на 399 хил. лв., съгласно отчетените от дружеството за периода 01.07.2020-30.06.2021 г. и при съобразяване с установеното в мотивите на Решение № 5378 от 03.06.2022 г. на ВАС по адм. дело № 9635 от 2021 г.

В резултат на направените корекции с оглед спазване указанията на съда, цените на електрическата и на топлинната енергия на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД, за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г., са както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 296,76 лв./MWh;
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 207,33 лв./MWh;
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 100,49 лв./MWh;
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 5 232 хил. лв., в т.ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 5 164 хил. лв., от които условно-постоянни – 2 614 хил. лв. и променливи – 2 550 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 2 081 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 3,26%;
 - 4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 7 200 MWh;
 - 4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 30 800 MWh.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4 и чл. 33 и чл. 33а от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с Решение № 2546 от 16.04.2021 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 63 състав по адм. дело № 7399 от 2020 г., оставено в сила с Решение № 5378 от 03.06.2022 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9635 от 2021 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Утвърждава на „Топлофикация - Габрово“ ЕАД за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 296,76 лв./MWh;
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 207,33 лв./MWh;
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 100,49 лв./MWh;
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - 4.1. Необходими годишни приходи – 5 232 хил. лв., в т.ч.:
 - 4.1.1. Разходи – 5 164 хил. лв., от които условно-постоянни – 2 614 хил. лв. и променливи – 2 550 хил. лв.;
 - 4.1.2. Регулаторна база на активите – 2 081 хил. лв.;
 - 4.1.3. Норма на възвръщаемост – 3,26%;
 - 4.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 7 200 MWh;
 - 4.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 30 800 MWh.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14-дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ЮЛИЯН МИТЕВ

(съгласно заповед № 335 от 03.04.2024 г.)